

другому заданию. Обычно преподаватели продумывают, как интегрировать данный текст в интересную последовательность заданий, чтобы мотивировать студентов на полезную обратную связь.

Таким образом, интенсивное аудирование отличается от экстенсивного тем, что учащиеся слушают специально для того, чтобы проработать навыки аудирования и изучить манеру общения на английском языке. Обычно это происходит в аудиториях в присутствии преподавателей, которые помогают учащимся преодолеть любые трудности восприятия и указывают им на то, чему нужно уделить особое внимание.

Некоторые учащиеся предпочитают интенсивное аудирование, потому что считают, что это более серьезное задание, но они упускают из виду эффект погружения от экстенсивного слушания. Некоторые учащиеся предпочитают экстенсивное аудирование, потому что считают, что интенсивное аудирование слишком сложное и его можно выполнить только с помощью преподавателя.

Ни один из методов не является приоритетным. Нужно их сочетать, чтобы получить оптимальные результаты. Эти типы аудирования направлены на развитие совершенно разных навыков. В то время как интенсивное аудирование развивает общие, основополагающие навыки, экстенсивное аудирование направлено на то, чтобы научить применять эти навыки в контексте реального мира. Оба набора навыков необходимы, поэтому важно практиковать оба типа аудирования.

Учащиеся могут улучшить свои навыки аудирования с помощью сочетания как экстенсивного, так и интенсивного прослушивания. Экстенсивное аудирование может помочь студентам развить беглость речи, в то время как их способность слушать может улучшиться за счет интенсивной практики (как беглость, так и точность).

Библиографический список:

1. Кузнецов, И. Н. Настольная книга преподавателя / И. Н. Кузнецов. – Минск : Современное слово, 2005. – 543 с.
2. Маслыко, Е. А. Настольная книга преподавателя иностранного языка / Е. А. Маслыко, П. К. Бабинская, А. Ф. Будько, С. И. Петрова. – Минск : Вышэйшая школа, 2004. – 515 с.
3. Harmer, J. The Practice of English Language Teaching / J. Harmer. – London : Longman, 2008. – 386 p.
4. Harmer, J. How to teach English / J. Harmer. – London : Longman, 2007. – 288 p.

УДК 372.881

ВЫКАРЫСТАННЕ ВІЗУАЛЬНЫХ СРОДКАЎ ПРЫ ВЫВУЧЭННІ НЯМЕЦКАЙ ГРАМАТЫКІ

Т. В. Пяцігор

старшы выкладчык кафедры замежных моў

*Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт ім.Максіма Танка, г. Мінск
tatjanapyatigor@gmail.com*

Артыкул прысвечаны прымяненню сродкаў візуалізацыі ў працэсе вывучэння студэнтамі граматычных правілаў нямецкай мовы. Паколькі выкарыстанне візуальных сродкаў з'яўляецца эфектыўным дыдактычным прынцыпам, яны займаюць важнае месца ў метадыцы выкладання замежных моў разам з сучаснымі тэхналогіямі. У артыкуле даецца пералік тыпаў візуальных сродкаў, іх прыклады і правілы ўжывання. Аўтар звяртае ўвагу чытача на тое, якія магчымасці надаюць візуальныя сродкі на занятках па замежнай мове. Асабліваю эфектыўнасць набываюць візуальныя сродкі пры выкарыстанні камп'ютэрных тэхналогій, напрыклад, слайды па адпаведнай тэматыцы, камп'ютэрныя прэзентацыі, відэаролікі з тлумачэннем граматычных правілаў на нямецкай мове.

Ключавыя словы: візуальныя сродкі; камп'ютэрныя тэхналогіі; граматычныя правілы; камунікатыўны падыход.

THE USE OF VISUAL AIDS IN THE STUDY OF GERMAN GRAMMAR

T. V. Pyatigor

*Senior lecturer at the Department of Foreign Languages
Belarusian State Pedagogical University named after Maxim Tank, Minsk
tatjanapyatigor@gmail.com*

The article is devoted to the use of visualization tools in the process of studying of the grammatical rules of the German language by students. Since the use of visual aids is an effective didactic principle, they occupy an important place in the methodology of teaching foreign languages along with modern technologies. The article provides a list of types of visual aids, their examples and rules of application. The author draws the reader's attention to the possibilities that visual aids provide in foreign language classes. Visual aids are particularly effective when using computer technologies, for example, slides on relevant topics, computer presentations, videos explaining grammatical rules in German.

Keywords: visual aids; computer technologies; grammatical rules; communicative approach.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ВИЗУАЛЬНЫХ СРЕДСТВ ПРИ ИЗУЧЕНИИ НЕМЕЦКОЙ ГРАММАТИКИ

Т.В. Пятигор

*старший преподаватель кафедры иностранных языков
Белорусский государственный педагогический университет им.Максима Танка, г. Минск
tatjanapyatigor@gmail.com*

Статья посвящена применению средств визуализации в процессе изучения студентами грамматических правил немецкого языка. Поскольку использование визуальных средств является эффективным дидактическим принципом, они занимают важное место в методике преподавания иностранных языков наряду с современными технологиями. В статье дается перечень типов визуальных средств, их примеры и правила применения. Автор обращает внимание читателя на то, какие возможности предоставляют визуальные средства на занятиях по иностранному языку. Особую эффективность приобретают визуальные средства при использовании компьютерных технологий, например, слайды по соответствующей тематике, компьютерные презентации, видеоролики с объяснением грамматических правил на немецком языке.

Ключевые слова: визуальные средства; компьютерные технологии; грамматические правила; коммуникативный подход.

У кантэксце навучання замежнай мовы велізарную ролю адыгрывае фарміраванне сістэмы ведаў і ўменняў камунікатыўнага напрамку. У адпаведнасці з камунікатыўным падыходам усе матэрыялы, якія выкарыстоўвае педагог, павінны спрыяць фарміраванню моўнага навыку дзеля яго наступнага прымянення ў моўных заданнях. Гэта разумее карэктны выбар формаў узаемадзеяння навучэнцаў і правільны падбор моўных адзінак у сітуацыях камунікацыі.

Фарміраванне, развіцце і ўдасканаленне граматычнай кампетэнцыі таксама ўключана ў структуру камунікатыўнага навучання. У рамках змадэляваных сітуацый камунікацыі навучэнцамі ажыццяўляецца сістэмнае вывучэнне граматычнага матэрыяла. Такі падыход забяспечвае эфектыўнае авалоданне мовай. ён накіраваны на развіцце і выхаванне граматычных удзельнікаў камунікацыі, якія здольныя ажыццяўляць моўную дзейнасць.

Навуковую аснову навучання граматыцы ў рамках камунікатыўнага падыходу састаўляюць прыныпы нагляднасці, узаемасувязі тэорыі з практыкай, праблемнасці і прыродазгоднасці [3].

Нагляднасць, з'яўляючыся агульнадыдактычным прыныпам, шырока прымяняецца ў камунікатыўным падыходзе да навучання замежнай мове.

Як для навучэнцаў, так і для выкладчыкаў заняткі цікавыя толькі тады, калі яны з'яўляюцца сучаснымі з шырокага пункту гледжання. Асноўная задача выкладчыка – стварыць спрыяльныя ўмовы для паспяховых навучальных дзеянняў на занятках. “Лепш адзін раз убачыць, чым сто разоў пачуць”, – сцвярджае прымаўка.

Такім чынам, інфармацыю на занятках трэба падаваць так, каб яна адпавядала асаблівасцям чалавечага ўспрымання: выкарыстоўваць як мага больш прэзентацый, схемаў, табліц, ілюстрацый і г.д.

Нагляднасць або візуалізацыя – гэта падача інфармацыі з дапамогай наглядных сродкаў. Візуальнае мысленне – гэта не толькі здольнасць бачыць, але ж і здольнасць прайграваць ўбачанае і чамусьці ад гэтага навучыцца. Гэта мысленне вобразамі. Усе людзі са зрокавым тыпам мыслення любяць візуалізаваць інфармацыю – факты, даты, ідэі, паняцці, формулы, пытанні і г.д. – усе гэта з мінімальнай колькасцю слоў.

Візуалізаваць навучальны матэрыял на занятках па нямецкай мове неабходна, паколькі новая інфармацыя засвойваецца лепш, калі ёсць апора на зрокавы вобраз. Зрокавая апора дапамагае разважаць, сдымае цяжкасці перадачы матэрыяла.

Наглядныя сродкі навучання на занятках па нямецкай мове дазваляюць:

- павысіць узровень зацікаўленасці пры вывучэнні матэрыялу,
- павялічыць аб'ём запамінальнай інфармацыі,
- забяспечыць сістэматызацыю атрыманых ведаў,
- стымуляваць крэатыўныя працэсы, лагічныя вывады і асацыяцыі,
- актывізаваць навучальную і пазнавальную дзейнасць,
- фарміраваць і развіваць крытычнае і візуальнае мысленне,
- спрыяе павышэнню візуальнай пісьменнасці і візуальнай культуры [1].

Прыемы нагляднасці можна выкарыстоўваць на розных этапах навучання: пры тлумачэнні новага матэрыяла, яго паўтарэнні і замацаванні, падчас кантролю і сістэматызацыі, пры самастойнай рабоце, пры абагульненні і г.д.

На сённяшні дзень існуе шэраг відаў нагляднасці на занятках: відэаролікі, фрагменты кіна- і мультфільмаў, прэзентацыі, апорныя канспекты, схемы, табліцы, планы і г.д. Разам з гэтым выкарыстоўваюцца і разнастайныя онлайн-сэрвісы для стварэння ўласных інтэрактыўных матэрыялаў да канкрэтных заняткаў, праектаў і г.д.

Асаблівую ўвагу ў наш час прыцягваюць сродкі нагляднасці з выкарыстаннем сучасных інфармацыйных тэхналогій. Выкарыстанне кампутарных прэзентацый палягчае работу выкладчыка на занятках: эканоміць масу часу, дае магчымасць падаць дадатковы цікавы матэрыял, але стварэнне прэзентацыі патрабуе карпатлівай падрыхтоўчай работы [2].

Як паказвае практыка, валодаючы элементарнай камп'ютэрнай пісьменнасцю, выкладчык здольны ствараць арыгінальныя навучальныя матэрыялы, якія нацэльваюць, матывуюць навучэнцаў на паспяховыя вынікі ў камп'ютэрнай праграме Power Point. Такія прэзентацыі маюць шэраг пераваг: спалучэнне разнастайнай тэкставай аўдые- і відэанагляднасці, магчымасць выкарыстання прэзентацыі як своеасаблівай інтэрактыўнай мультымедычнай дошкі, якая дазваляе больш наглядна сістэматызаваць новы граматычны, лексічны і нават фанетычны матэрыял; магчымасць выкарыстання асобных слайдаў у якасці раздатачнага матэрыялу (табліцы, схемы, дыяграмы, графікі, калажы, раздрукоўкі на паперы і інш.); магчымасць кіраваць увагай навучэнцаў з дапамогай эфектаў анімацыі і гіперспасылак; магчымасць прымяняць разнастайныя формы арганізацыі пазнавальнай дзейнасці навучэнцаў (франтальную, групавую, індывідуальную); актывізацыя ўвагі ўсей групы; падтрымка пазнавальнай зацікаўленасці, умацаванне матывацыі навучэнцаў; ажыццяўленне кантролю новых ведаў і сістэматызацыі вывучанага матэрыялу; эканомія часу.

Яшчэ адным прыёмам нагляднасці з'яўляюцца ментальныя карты (інтэлект-карты, схемы мыслення і інш.). Гэта візуальны спосаб падачы інфармацыі, які адлюстроўвае сувязі паміж паняццямі. Кажучы прасцей, гэта схема, у цэнтры якой знаходзіцца ключавое

паняцце, малюнак, фігура і г.д., а ад яго адыходзяць у розныя бакі галіны (катэгорыі, асноўныя складнікі), ад якіх адыходзяць галінкі (пункты, падпункты). У выніку атрымліваецца нешта падобнае на караневую сістэму.

Існуюць пэўныя правілы для стварэння ментальных карт:

1. Асноўная ідэя, праблема або слова размяшчаюцца ў цэнтры.
2. Для выявы цэнтральнай ідэі магчыма выкарыстоўваць малюнак або фотаздымак.
3. Кожная галоўная галіна мае свой колер.
4. Галоўныя галіны злучаюцца з цэнтральнай ідэяй, а галіны першага, другога, трэцяга парадку злучаюцца з галоўнымі галінамі.
5. Галіны павінны быць выгнутымі, а не прамымі.
6. Над кожнай лініяй-галінай пішацца толькі адно слова або паняцце.
7. Пажадана выкарыстоўваць для кожнага слова-паняцця малюнак, фотаздымак, асацыяцыі [1].

Найлепшы эфект ментальных карт дасягаецца падчас работы з граматычным матэрыялам. З іх дапамогай можна падаць любое граматычнае правіла або канструкцыю. Пры гэтым усе выключэнні, асобныя выпадкі, а таксама і прыклады ўжывання выдзяляюцца ў асобныя галіны, на якія робіцца акцэнт.

Жывую зацікаўленасць у навучэнцаў любога ўзросту выклікаюць навучальныя гульні з апорай на нагляднасць. Асабліва эфектыўнай для адпрацоўкі граматычных правілаў, напрыклад, можа быць гульня “Цягнічок”. Выкладчык прапануе навучэнцам трафарэт цягніка, у якім круцяцца колы. Кожнае кола адпавядае пэўнаму члену сказа і змяшчае варыянты, якія навучэнцы выбіраюць шляхам пракручвання кожнага кола. Такім чынам, у акенцах трафарэту з’яўляюцца граматычныя формы слоў сказа. Выкладчык можа мяняць колы ў адпаведнасці з тэмай, якую трэба адпрацаваць.

Такім чынам, выкарыстанне сродкаў візуалізацыі – гэта неабходны прынцып у методыцы выкладання нямецкай мовы, паколькі ён палягчае тлумачэнне новага граматычнага матэрыялу, яго паразуменне і запамінанне студэнтамі. Асабліва эфектыўнасць дасягаецца шляхам спалучэння візуалізацыі і камп’ютэрных тэхналогій.

Бібліяграфічны спіс:

1. Кравцова, С. Г. Визуализация как прием формирования социокультурной компетенции обучающихся немецкому языку [Электронный ресурс] / С. Г. Кравцова // ГАУ ДПО «ВГАПО». – 2018. – Режим доступа: infourok.ru/vizualizaciya-kak-priem-formirovaniya-sociokulturnoy-kompetencii-obuchayuschih-sya-nemetskomu-yaziku-2661028.html. – Дата доступа: 17.01.2024
2. Манько, Н. Н. Когнитивная визуализация дидактических объектов в активизации учебной деятельности / Н. Н. Манько // Серия: Педагогика и психология, № 2. – М. : Администратор образования, 2019. – 48 с.
3. Соловьева, Е. Н. Методика обучения иностранным языкам: базовый курс лекций: пособие для студентов пед. вузов и учителей / Е. Н. Соловьева. – 4-е изд. - М. : Просвещение, 2016. – 216 с.

УДК 372.881

РОЛЬ УЧЕБНО-МЕТОДИЧЕСКОГО КОМПЛЕКСА В ПОВЫШЕНИИ КАЧЕСТВА УЧЕБНОГО ПРОЦЕССА

Т.П. Сахончик

преподаватель кафедры иностранных языков

*Белорусский государственный педагогический университет имени Максима Танка, г. Минск
tps5@mail.ru*

В работе указывается значимость использования учебно-методического комплекса и его влияние на повышение эффективности, обеспечение качества и результативности